

Publieke raadpleging onder de inwoners van Pijnacker-Nootdorp over de Tweede Kamerverkiezingen

1 maart 2021

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1. Onderzoeksverantwoording	4
1.1 Methodiek	4
1.2 Leeswijzer	5
1.3 Vergelijking van respons met populatie	6
2. Resultaten	7
2.1 Tweede Kamerverkiezingen	7
3. TipPijnackerNootdorp	26
4. Toponderzoek	27

Samenvatting

Tweede Kamerverkiezingen

Op vraag "1 In hoeverre vindt u het (on)belangrijk om uw stem uit te brengen?" antwoordt in totaal 95% van de respondenten: "(zeer) belangrijk". In totaal antwoordt 2% van de respondenten: "(zeer) onbelangrijk". Het meest gekozen antwoord (70%) is: "Zeer belangrijk". Dit is ook het middelste antwoord (mediaan). Zie pagina 7.

Op vraag "2 Bent u van plan om, in tijden van een pandemie, fysiek te gaan stemmen in een stembureau?" antwoordt 81% van de respondenten: "Ja". Zie pagina 9.

Op stelling 3 'Tijdens de aankomende Tweede Kamerverkiezingen breng ik liever per brief mijn stem uit' antwoordt in totaal 27% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 38% van de respondenten: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (33%) is: "Neutraal". Dit is ook het middelste antwoord (mediaan). Zie pagina 11.

Op vraag "4 In hoeverre voelt u zich (on)veilig om te gaan stemmen tijdens de aankomende Tweede Kamerverkiezingen?" antwoordt in totaal 63% van de respondenten: "(zeer) veilig". In totaal antwoordt 13% van de respondenten: "(zeer) onveilig". Het meest gekozen antwoord (42%) is: "Veilig". Dit is ook het middelste antwoord (mediaan). Zie pagina 13.

Op vraag "5 Weet u al op welke partij u gaat stemmen tijdens de Tweede Kamerverkiezingen?" antwoordt 42% van de respondenten: "Ja, op dezelfde partij als vorige keer". Zie pagina 15.

Op vraag "5.1 Wat is voor u een reden om (misschien) niet te gaan stemmen?" antwoordt 35% van de respondenten: "Andere reden, namelijk:". Zie pagina 17.

Op vraag "6 Kijkende naar de vorige Tweede Kamerverkiezingen: vindt u dat de partij waarop u heeft gestemd uw stem goed heeft gebruikt?" antwoordt 42% van de respondenten: "Deels". Zie pagina 18.

Vraag "7 Wat is voor u het meest van belang bij uw stemkeuze? kan op verschillende manieren worden geanalyseerd, namelijk: op basis van de gemiddelde score, op basis van hoe vaak een antwoord op de eerste plaats wordt gezet en hoe vaak een antwoord in de top drie wordt benoemd.

Als gekeken wordt naar de gemiddelde score, komt de volgende top drie naar voren:

1. De standpunten voor bepaalde onderwerpen (2,0)
2. De inzet van de afgelopen jaren (2,7)
3. De partij (3,2)

Als gekeken wordt naar hoe vaak een antwoord op de eerste plek wordt gezet, komt de volgende top drie naar voren:

1. De standpunten voor bepaalde onderwerpen (47%)
2. De inzet van de afgelopen jaren (19%)
3. De aanpak van het coronavirus tot nu toe (14%)

Als gekeken wordt naar hoe vaak een antwoord genoemd wordt in de top drie, komt de volgende top drie naar voren:

1. De standpunten voor bepaalde onderwerpen (82%)
2. De inzet van de afgelopen jaren (65%)
3. De partij (45%)

Zie pagina 19.

Bij vraag "8 Welke onderwerpen zijn voor u het meest van belang bij uw stemkeuze? Geef uw voorkeur aan de hand van een top 5." kan op verschillende manieren worden geanalyseerd, namelijk: op basis van de gemiddelde score, op basis van hoe vaak een antwoord op de eerste plaats wordt gezet en hoe vaak een antwoord in de top drie wordt benoemd.

Als gekeken wordt naar de gemiddelde score, komt de volgende top vijf naar voren:

1. Economie (4,3)
2. Klimaat en duurzaamheid (4,4)
3. Migratie, asielbeleid en integratie (4,8)
3. Onderwijs (4,8)
3. Zorg (4,8)

Als gekeken wordt naar hoe vaak een antwoord op de eerste plek wordt gezet, komt de volgende top vijf naar voren:

1. Economie (17%)
1. Klimaat en duurzaamheid (17%)
2. Aanpak van het coronavirus (14%)
3. Migratie, asielbeleid en integratie (10%)
4. Zorg (7%)

Als gekeken wordt naar hoe vaak een antwoord genoemd wordt in de top drie, komt de volgende top vijf naar voren:

1. Klimaat en duurzaamheid (45%)
2. Economie (45%)
3. Onderwijs (40%)
4. Werkgelegenheid en inkomen (38%)
5. Migratie, asielbeleid en integratie (33%).

Zie pagina 22.

Op vraag "9 Waar haalt u informatie vandaan om uw stemkeuze te bepalen? Kies maximaal 3 antwoorden die het meest op u van toepassing zijn." antwoordt 54% van de respondenten: "Ik zoek zelf informatie bijeen op internet". Zie pagina 25.

Dit en meer blijkt uit panelonderzoek TipPijnackerNootdorp, waarbij 737 deelnemers zijn geraadpleegd.

1. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	:	TipPijnackerNootdorp
Mediapartner	:	Telstar Uitgeverij
Onderwerp	:	Tweede Kamerverkiezingen
Enquêteperiode	:	16 februari 2021 tot 28 februari 2021
Aantal vragen	:	10
Aantal respondenten	:	737
Foutmarge	:	3,5% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)
Rapportagedatum	:	1 maart 2021

Toelichting:

De *foutmarge* geeft de precisie van een gemeten percentage aan. Hoe kleiner de foutmarge, hoe preciezer het gemeten resultaat. In dit onderzoek is de foutmarge maximaal $\pm 3,5\%$.

Het *betrouwbaarheidsniveau* geeft de verwachte kans aan, dat bij herhaling van de meting onder gelijke omstandigheden, een zelfde resultaat wordt verkregen.

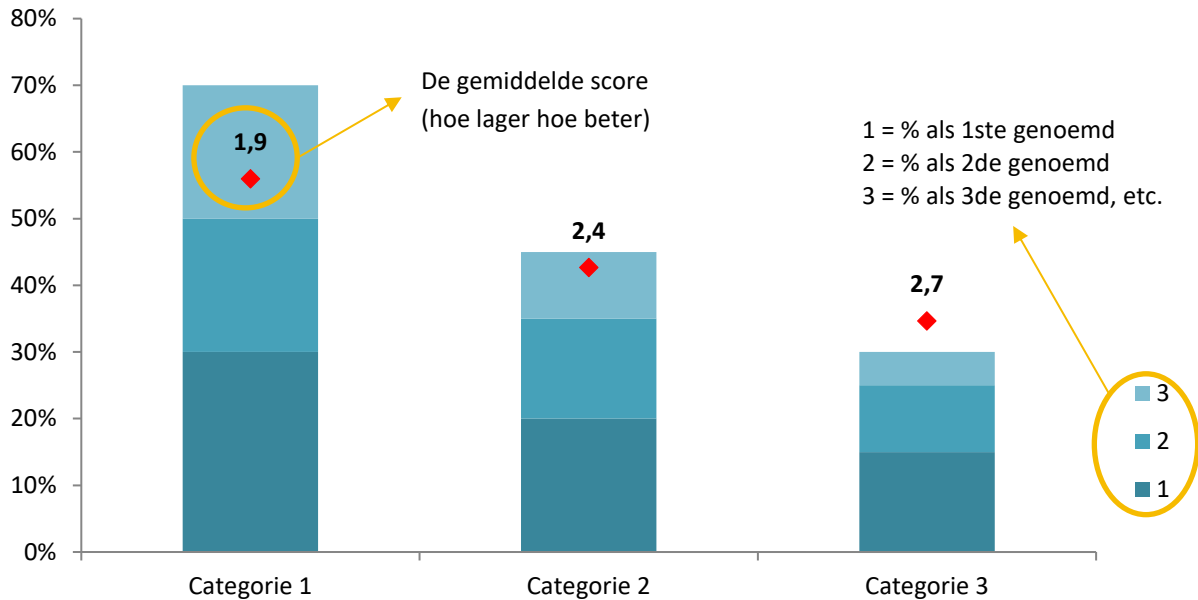
1.1 Methodiek

- De vragenlijst is opgesteld in overleg met Telstar Uitgeverij.
- Op 16 februari 2021 is de enquête met een begeleidend schrijven naar de leden van het Tip-burgerpanel gestuurd.
- Op 23 februari 2021 is een herinneringsmail gestuurd.
- Alle respondenten vullen de vragenlijst anoniem in.

1.2 Leeswijzer

De toelichtingen in deze rapportage zijn de letterlijke antwoorden van de respondenten. Hier kunnen spelfouten of andere taalfouten in voorkomen.

In deze rapportage zijn rankingvragen opgenomen. Hierbij hebben respondenten een ranking aangebracht op verschillende antwoordmogelijkheden. Een leeswijzer voor deze grafieken is hieronder opgenomen.

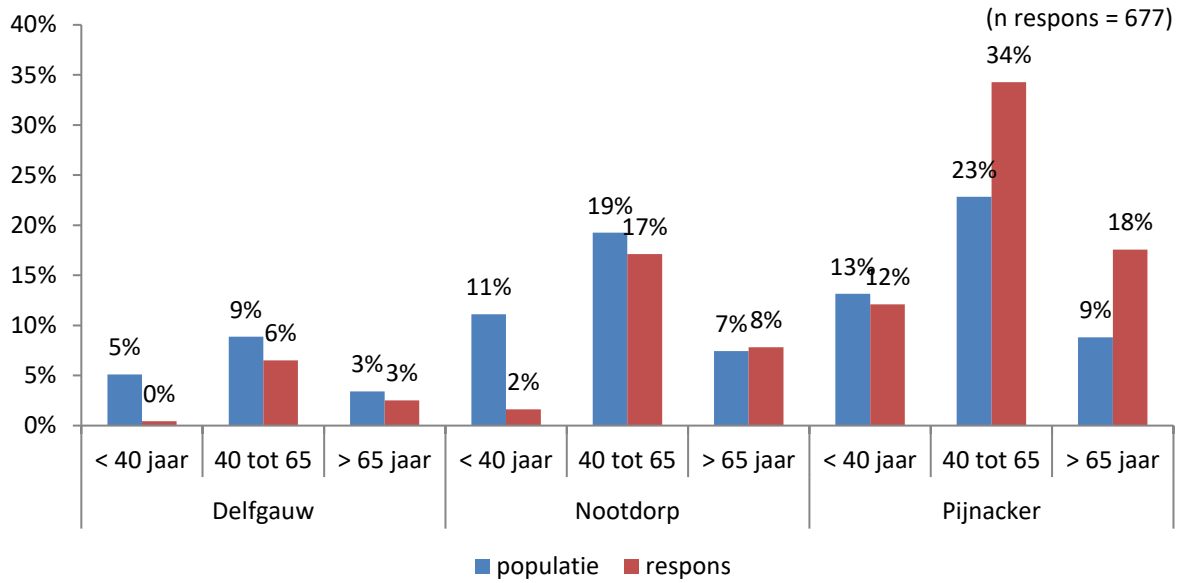

Onder de ranking grafieken staan tabellen weergegeven. Deze tabellen laten zien hoe vaak een antwoord op welke plaats in een top 3 of top 5 is gezet. Ook is het gemiddelde cijfer per antwoordmogelijkheid opgenomen in zowel de grafiek als de tabel van een rankingvraag.

LET OP! Een laag gemiddelde betekent dat het antwoord vaak (op de eerste plaats) in de top 3 of top 5 is genoemd. Bij een top 3 is het hoogst (slechtst) mogelijke gemiddelde een 4. Bij een top 5 is dit een 6. Dit komt doordat antwoorden die niet in een top 3 worden meegenomen wel worden meegenomen in de berekening van het gemiddelde (respectievelijk met waarde 4 of 6).

1.3 Vergelijking van respons met populatie

Respons en populatie naar woonplaats en leeftijd

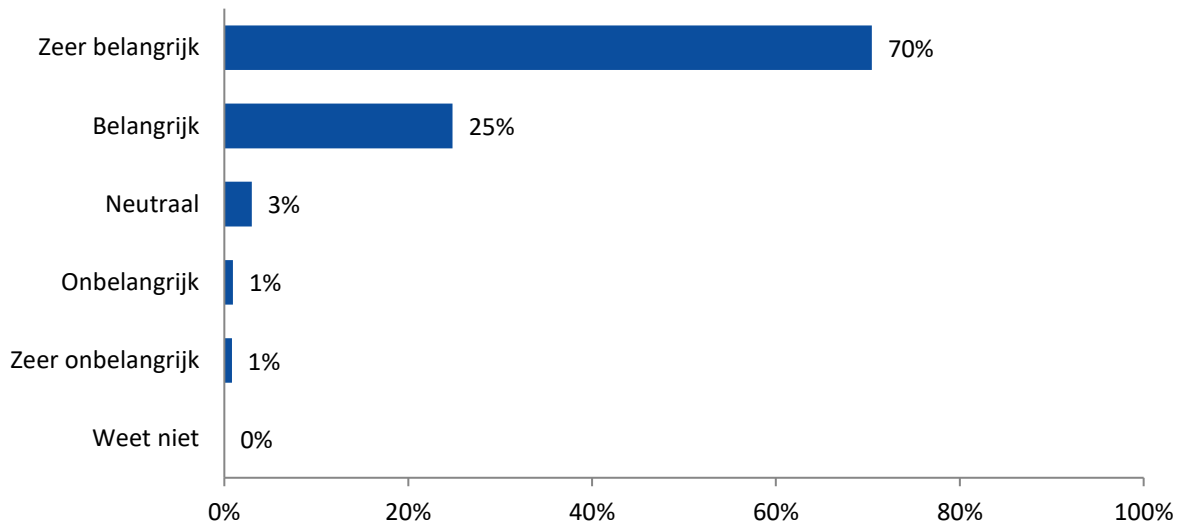
2. Resultaten

2.1 Tweede Kamerverkiezingen

Op 15, 16 en 17 maart staan de landelijke verkiezingen gepland en mogen inwoners vanaf 18 jaar hun stem uitbrengen voor een nieuwe Tweede Kamer.

1 In hoeverre vindt u het (on)belangrijk om uw stem uit te brengen?

(n=737)

Op vraag "1 In hoeverre vindt u het (on)belangrijk om uw stem uit te brengen?" antwoordt in totaal 95% van de respondenten: "(zeer) belangrijk". In totaal antwoordt 2% van de respondenten: "(zeer) onbelangrijk". Het meest gekozen antwoord (70%) is: "Zeer belangrijk". Dit is ook het middelste antwoord (mediaan).

Toelichting

Zeer

belangrijk

- Als je dit niet belangrijk vindt, waardeer je het ook niet dat je in een democratie leeft. Doe dan mee.
- Als je niet gaat stemmen, dan heb je ook niets te zeggen.
- Een moment om mijn stem te laten horen.
- Er is altijd een partij te vinden waar je het op een aantal punten mee eens kunt zijn. Niet gestemd is zeker misgeschoten
- Hier kun je aangeven wat jij als burger belangrijk vindt.
- Ik ben stembureau lid.
- Ik wil mijn stemrecht gebruiken. Ik wil mee bepalen over mijn en onze toekomst.
- Ik zal altijd gaan stemmen, zelfs als ik blanco zou stemmen.
- Ook 70-minners kunnen angst hebben of belemmering ervaren om fysiek te stemmen. Briefstemmen zou voor ALLE stemgerechtigden mogelijk moeten zijn. Evt. met aanmelding of registratie vooraf.
- Stemmen is DE manier om je stem te laten horen! En: niet stemmen is een verloren stem!
- Wat een rare vraag Belangrijk of ONbelangrijk zijn twee totaal verschillende dingen. We leven in een democratie dus is het heel BELangrijk dat we onze stem mogen en dan ook echt uitbrengen.

- Wij hebben in Nederland het recht om te stemmen, dat moet je dan ook doen. Doe je niet mee, hou dan ook je mond over het kabinetsbeleid.
- Wij moeten als de sodemieter van dit onzalige beleid af.
- Zeer belangrijk!!!!
- Zeker nu, wat een zootje daar!

Belangrijk

- Ik stem altijd, bekijk de stemwijzer en op die manier heb je nog een minieme invloed op de politiek.
- Is je democratische recht/plicht in ons land. Doe je niet mee dan moet je zwijgen.

Neutraal

- Wat je keuze ook is, uiteindelijk komen ze de beloftes niet na en bepaald de minister president met wie hij/zij wil regeren.

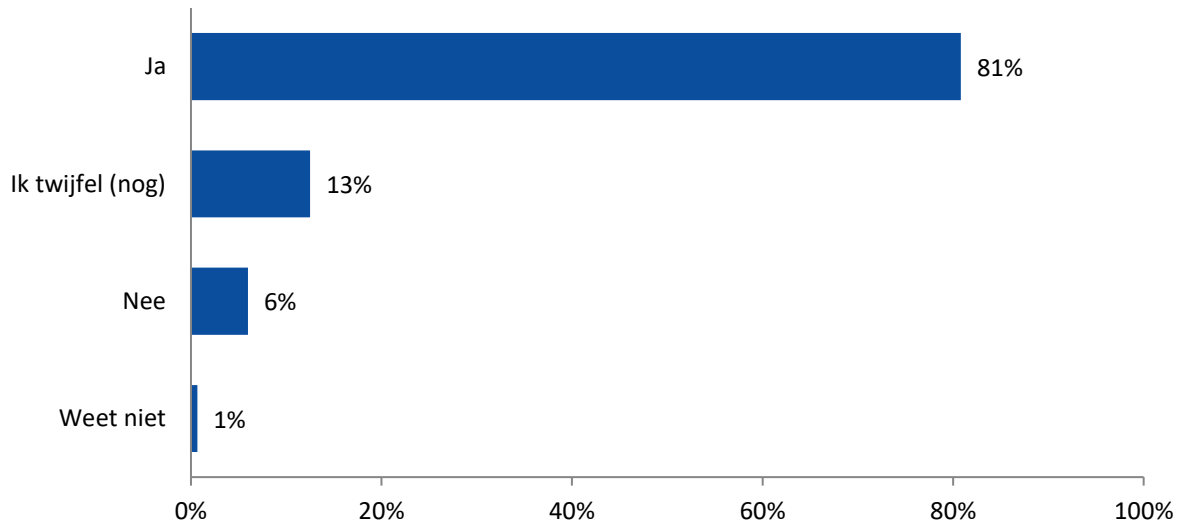
Zeer
onbelangrijk

- Beloftes en toezeggingen worden toch niet nagekomen.
- Ik ma

Ondanks de coronapandemie gaan de Tweede Kamerverkiezingen door. Normaal kunnen de kiezers hun stem uitbrengen in het stembureau. Echter kan de coronapandemie sommige mensen ook afschrikken om hun stem fysiek uit te brengen in een stembureau. Daarom mogen 70-plussers dit jaar per brief hun stem uitbrengen voor de Tweede Kamerverkiezingen.

2 Bent u van plan om, in tijden van een pandemie, fysiek te gaan stemmen in een stembureau?

(n=735)

Op vraag "2 Bent u van plan om, in tijden van een pandemie, fysiek te gaan stemmen in een stembureau?" antwoordt 81% van de respondenten: "Ja".

Toelichting

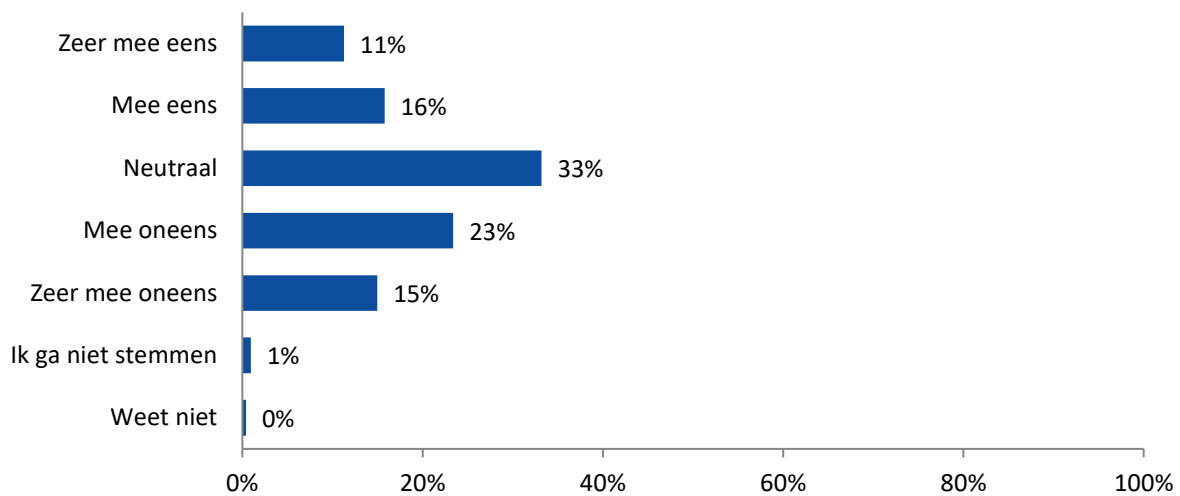
- Ja
- Al blijf ik het vreemd vinden dat er midden in deze pandemie verkiezingen plaats vinden. (zie opmerking later)
 - Als de datum gehandhaafd blijft ga ik wel stemmen. Maar.....ik vind dat de verkiezingen uitgesteld moeten worden tot de zomer.
 - Als ik coronaproof in de rij kan staan om te wachten.
 - Ben tot nu toe, goed ter been.
 - Helaas kun je onder de 70 jaar geen gebruik maken van poststemmen waarbij ik een onnodig risico moet lopen om van mijn stemrecht gebruik te maken.
 - Het uitbrengen van de stem in het stembureau kost maar 1 minuut. Daarbij zijn er veel maatregelen genomen om te zorgen dat besmetting niet mogelijk is. Het is wat anders als je 2 uur in een restaurant gaat zitten. Nee hoor stemmen is geheel veilig.
 - Ik ben stembureau lid, dus ga fysiek stemmen
 - Ik doe ook boodschappen en dus kan dit ook wel. Wel voorzichtig doen. Ik ga ervan uit dat het goed geregeld wordt.
 - Ik vind dat iedereen de mogelijkheid moet krijgen per brief of digitaal te stemmen. Er zijn ook zeer kwetsbare mensen jonger dan 70.
 - Ik werk de hele dag met een mond en neus masker op en kan genoeg buiten afstand van andere kiezers blijven
 - Ik zou de keuze willen hebben om fysiek of per brief te stemmen.
 - Ja, mits de besmettingsrisico's gering tot nagenoeg nihil zijn.

- Kijk wel goed of het volgens de regels kan/gaat.
 - Mits dit veilig kan, want ik behoor tot een risico groep
 - Mits het corona proof kan
 - Mits het coronaproof is. Dus aantal mensen binnen / schermen/ mondkapjes/ niets aan te hoeven raken. Ook niet het potlood. Dus communiceer dit vooraf HEEL duidelijk.
 - Omdat ik het heel belangrijk vindt om te stemmen, zal ik fysiek gaan stemmen omdat er geen andere mogelijkheden zijn. Liever had ik het echter per post gedaan.
 - Stembureau is vele malen veiliger dan menig supermarkt
 - We kunnen toch ook gewoon naar de supermarkt?
- Ik twijfel (nog)
- Alleen, als er geen andere keuze is, mijn voorkeur gaat uit naar stemmen op afstand
 - Ik ben geen 70, maar minder mobiel en in risicogroep. Ik wil geen drukte opzoeken en ook per post kunnen stemmen!
 - Ik denk zelf geen groot gevaar te lopen maar vind het wel onbegrijpelijk dat de overheid je geen vrijheid geeft om per brief te stemmen.
 - Ik val officieel niet meer in een risicogroep, maar dat voelt nog wel zo. Ben dus erg voorzichtig.
 - Mits het veilig is 17 maart
- Nee
- Geen tijd door werk
 - Ik machtig mijn partner, omdat ik niet lang in de rij kan staan.
 - Mijn leeftijd laat dat niet toe.
 - We kunnen mensen op de maan laten landen. Maar online of anderzijds elektronisch stemmen lukt niet.
- Weet niet
- Ik ga per brief stemmen

3 'Tijdens de aankomende Tweede Kamerverkiezingen breng ik liever per brief mijn stem uit'

(In welke mate bent u het (on)eens met bovenstaande stelling?)

(n=735)

Op stelling 3 'Tijdens de aankomende Tweede Kamerverkiezingen breng ik liever per brief mijn stem uit' antwoordt in totaal 27% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 38% van de respondenten: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (33%) is: "Neutraal". Dit is ook het middelste antwoord (mediaan).

Toelichting

- Zeer mee eens**

 - Ik ben 53 jaar, maar lichamelijk beperkt (moeite met lopen) en ik ben hart- en longpatiënt. Ik wil hierdoor geen risico lopen om het Coronavirus te krijgen.
 - Ik ben van mening dat iedereen de mogelijkheid zou moeten hebben om zijn stem per brief uit te brengen. Zeker in tijden van corona, want ik weet niet op ik tijdens de verkiezingen klachtenvrij ben, ziek ben of in quarantaine moet. Dan is het voor veel mensen niet mogelijk om nog iemand te machtigen want de huisgenoten zitten dan ook in quarantaine.
 - Ik zie niet in waarom per post stemmen niet voor de gehele bevolking wordt aangeboden. Dan hebben de mensen de keuze en heb je sowieso minder mensen op straat.

- Mee eens**

 - Hangt af van je persoonlijke kwetsbaarheid en onderliggende gezondheidsproblemen
 - Ik wil de keuze hebben. De overheid kan voor mij niet vaststellen of inschatten waar mijn angst of bezwaar ligt en wat mijn voorkeur heeft.
 - Liever digitaal!

- Neutraal**

 - Als oudere mensen het echt moeilijk vinden om te gaan stemmen dan is dit een goede optie. Maar mensen gaan ook naar de supermarkt waar het veel drukker is. En er zijn zeer ruime openingstijden waardoor het niet druk zal worden.
 - Hangt af van de pandemie op dat moment.
 - Hangt af van de situatie. Ik vermoed dat mijn houding zal zijn dat als het kan ik fysiek ga stemmen.

- Het zou fijn zijn als de keuze geboden zou worden, maar als fysiek stemmen de enige mogelijkheid is, ga ik dat zeker doen.
- Het zou mooi zijn als de mogelijkheid er is voor meer mensen dan de huidige groep (denk aan mensen met een medische indicatie, die strikter zijn met isolatie), maar ik snap dat het verwerken van al die stemmen ook veel vraagt van de organisatie.
- Maakt mij niet zoveel uit
- We kunnen mensen op de maan laten landen. Maar online of anderzijds elektronisch stemmen lukt niet.

Mee
oneens

- Als de maatregelen maar veilig zijn op het stembureau
- De brievenbussen staan veel te ver weg. Worden de brievenbussen wel op tijd geleverd. Verdwijnt er geen post?
- Geef iedereen die mogelijkheid, als het stemmen zo nodig op dit moment door moet gaan, niet alleen 70plus
- Het zou wel moeten kunnen als ik b.v. klachten heb of in Quarantaine zit. Iemand machtigen kan dan ook.
- Ik zit niet in een risicogroep en met 1,5m komt het wel goed in stembureau.
- Je weet niet zeker of de brief aankomt.
- PostNL raakt veel kwijt en vaak komen brieven of pakketjes beschadigd aan.
- Voor mij is t geen probleem om fysiek te gaan stemmen, voor mensen die dat willen lijkt het me goed dat de mogelijkheid per brief te stemmen er wel is
- Waarom wordt het niet zo geregeld dat iedereen via zijn DigiD zijn/haar stem uit kan brengen? Coronatechnisch verantwoord en bovendien nog veilig ook?!
- Zie vraag 2.

Zeer mee
oneens

- Dat is in Nederland nog niet goed geregeld.
- Dat werkt fraude in de hand, kijk maar naar Amerika. (Oh ja, dat was zogenaamd weer niet waar, de bewijzen zijn er zat, als je maar zoekt en niet luistert naar de betaalde MSM)
- Er zijn duidelijke regels waaraan stembureau's moeten voldoen ivm corona.
- Fraude gevoelig, ronselen van stemmen is mogelijk.
- Ik vind het stemmen per brief zeer fraudegevoelig.
- Zie boven

Ik ga niet
stemmen

- Zie antwoordt vraag 1

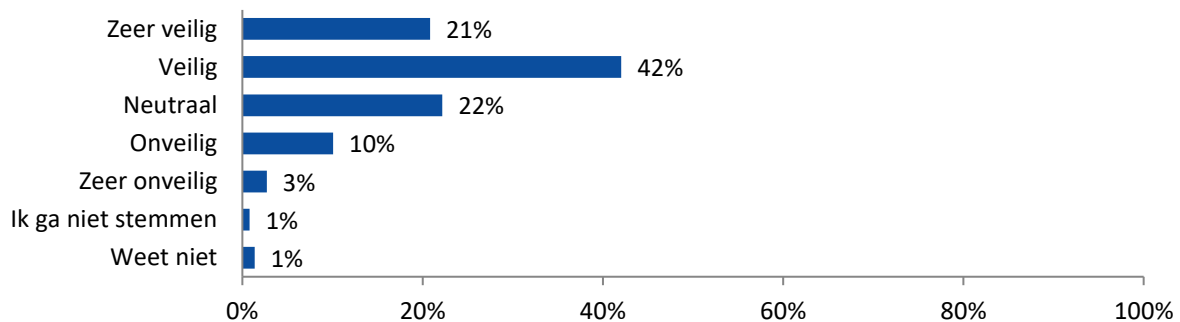
Weet niet

- Een brief kan (mogelijk) zoek raken in de post.
Fysiek stemmen brengt een (klein?) risico met zich mee.

Landelijk worden er diverse maatregelen genomen om het stemmen veilig te laten verlopen: het stemmen is verspreid over drie dagen en kan tussen 07.00 uur en 21.00 uur.

4 In hoeverre voelt u zich (on)veilig om te gaan stemmen tijdens de aankomende Tweede Kamerverkiezingen?

(n=735)

Op vraag "4 In hoeverre voelt u zich (on)veilig om te gaan stemmen tijdens de aankomende Tweede Kamerverkiezingen?" antwoordt in totaal 63% van de respondenten: "(zeer) veilig". In totaal antwoordt 13% van de respondenten: "(zeer) onveilig". Het meest gekozen antwoord (42%) is: "Veilig". Dit is ook het middelste antwoord (mediaan).

Toelichting

- Zeer veilig**
- Denk dat het om 17:00 in de supermarkt drukker en dus onveiliger is
 - Liegen en bedriegen geen vertrouwen in dit kabinet
 - Zoals gezegd er zijn veel maatregelen die worden genomen en de duur dat je in het stemlokaal bent is zeer kort. Besmettingsrisico is nihil.
- Veilig**
- Als alle voorzorgsmaatregelen echt in acht worden genomen
 - Als er opgetreden en hard tegen foute personen voel ik me veilig.
 - Als iedereen zich aan de regels houdt hoeft het geen probleem te zijn
 - Als in en uitgang gescheiden is, de afstand gewaarborgd wordt, er mondkapjes gedragen worden en je een "nieuw" / gereinigd potlood krijgt om het formulier in te vullen.
 - Er vanuitgaande dat de organisatie goede maatregelen treft die veilig stemmen mogelijk maakt.
 - Er worden door gemeenten veel maatregelen getroffen en in een paar minuten sta je weer buiten. Boodschappen doen in supermarkt is aanmerkelijk riskanter
 - Het kan niet onveiliger zijn dan boodschappen doen in een drukke supermarkt
 - Het kan waarschijnlijk niet tot 21 uur vanwege die bizarre avondklok
 - Ik hoop dat er goede ventilatie is, desinfecteermiddel, dat iedereen goed op afstand blijft en mondkapjes verlicht.
 - Mondkapje op, 1,5 meter afstand, eigen potlood.
 - Stembureau in mijn gebouw, waar ik woon .
- Neutraal**
- De veiligheid is afhankelijk van de voorzorgsmaatregelen die getroffen worden.
 - Hangt af van de veiligheidsmaatregelen voor de stemmers en de afstand die er tussen mensen wordt genomen
 - Ik ga ook naar de supermarkt
 - Ik kijk het op het moment zelf aan. Als het niet veilig voelt ga ik weg. Dus communiceer VOORAF wat de maatregelen zijn en het proces.

- Ik voel me niet veilig, maar ook niet heel erg onveilig. Ik mijd liever wel wachtrijen, dus mogelijk moet ik een paar keer naar de stembus lopen.
- Ik voel mij veilig maar vind dat de overheid meer initiatief moet tonen om iedere stemmer een veilig gevoel te geven. Bv. één drive-stembureau per gemeente, briefstemmen voor iedereen, buiten stemmen ipv in een zaaltje. De overheid stelt aan ieder grote eisen die soms absurd overkomen maar organiseert nu een massa-evenement met grote risico's. Ik vind dat de overheid daar vrij laconiek over doet.
- In de supermarkt kom ik ook geregeld veel mensen tegen. Maar als lid van een stembureau ben je toch de dame aan de kassa en dat zijn duidelijk meer contacten. Hierover voel ik me ondanks de maatregelen wel onveilig.
- Neutraal aangezien ik niet bekend ben met voorzorgsmaatregelen
- Ook dit hangt af van de pandemie op dat moment
- Veilig wanneer er voldoende maatregelen zijn getroffen en onveilig wanneer blijkt dat het erg druk is bij en in het stembureau

- Onveilig
- Alles is gesloten. We hebben een lockdown! Dan kan een stembureau nooit volledig veilig geregeld worden. Als dat wel kan dan kunnen de bibliotheken, winkels etc ook wel veilig open.
 - Ik ben slechthorend en heb kokervisie. Wij laten de boodschappen bezorgen en hebben weinig contacten.
 - Ik heb geen idee hoe het stembureau zal zijn ingericht en hoeveel mensen er zullen zijn als ik ga stemmen. Daarom is het niet mogelijk om in te schatten hoe (on)veilig het zal zijn.
 - Ik voel me onveilig vanwege mensen die uit protest of desinteresse of door onwetendheid de anderhalve meter niet in acht nemen.
 - Ik zit al een jaar op zolder te werken en dan moeten we met z'n alle in de rij bij een stem locatie. Niks kan en mag. Normaal heb je al partijen die willen met 'oneliners' ipv met een goed programma. Ik verwacht dat je nu de mensen buitensluit die hier normaal door heen prikken en je hierdoor Wilders of Baudet extra zetels krijgen.

- Zeer onveilig
- Als het stemmen gaat zoals op de gebruikelijke manier

- Ik ga niet stemmen
- Niet veilig vanwege pandemie
 - Zie antwoordt vraag 1

- Weet niet
- Ik heb er wel moeite mee dat de verkiezingen ondanks Corona doorgaan. Men gebruikt het argument dat ze ner alles aan doen om het zo veilig mogelijk te maken. Er zijn hEEEEEl veel zelfstandigen die er ook alles aan hadden gedaan om het zo veilig mogelijk te maken. Zij zijn nu gesloten. Dus nu de regering iets zelf heeft hanteren ze andere maatstaven. Dit is zeer negatief en laat zien dat men meer met zichzelf bezig is dan naar anderen. Een ze1er groot minpunt. Ook had ik van de burgemeesters in Nederland hier ook meer tegengas verwacht.
 - Ik weet nu nog niet hoe goed de coronaregels in de stemlokalen gehandhaafd gaan worden.
 - Maar zal mijn eigen maatregelen nemen ontsmettingsmiddel, mondkapje enz
 - Wwet niet hoe het stembureau is ingericht

5 Weet u al op welke partij u gaat stemmen tijdens de Tweede Kamerverkiezingen?

(n=734)

Op vraag "5 Weet u al op welke partij u gaat stemmen tijdens de Tweede Kamerverkiezingen?" antwoordt 42% van de respondenten: "Ja, op dezelfde partij als vorige keer".

Toelichting

Ja, op dezelfde partij als vorige keer

- Geen reden om te veranderen van keuze.
- Nee, maar ik heb wel een idee en twijfel tussen 2 partijen!?!?!?
- PVV
- Uit 1 van de kieshulpen kwam toch weer dezelfde partij, waar ik overigens ook lid ben.
- Vrijwel zeker op de partij waar ik lid van ben, al doe ik altijd een check in een of meer stemwijzers voor de verkiezingen.

Ja, op een andere partij dan vorige keer

- Ben momenteel ontevreden over de huidige regering en met name hoe ze de corona crisis aanpakken, bovendien is er weinig te merken van een lange termijnvisie. Teveel ad hoc beslissingen en weinig gericht op aanpak van wezenlijke veranderingen binnen het systeem
- Ik mis de stelling: Ja, zonder verdere aanvulling
- Ik stem voor het eerst
- Lidmaatschap partij opgezegd

Nee, nog geen idee maar ik ga wel stemmen

- Helaas zijn er teveel partijen waardoor mijn stem weinig inbreng heeft
- Ik onderzoek vóór iedere verkiezing opnieuw op welke partij ik ga stemmen.
- Kijk altijd stemwijzer

Ik twijfel of ik ga stemmen

- In mijn optiek heeft geen enkele partij realistische uitvoerbare plannen. Meestal wordt er ook vrij weinig waargemaakt van wat ze beloven. Een ander probleem is dat het huidige populistische gedoe de kiezer manipuleert via o.a. Social media.

Ik ga niet stemmen

- Zie antwoordt vraag 1

Weet niet

- Ik stem op een groene partij.
- Ik voel het als een plicht om te gaan stemmen, maar er wordt meer beloofd dan ze nakomen en voel me eigenlijk zwaar beduvelde. Te veel partijen hebben inspraak en dan krijg je halfbakken beslissingen die maar schade berokkenen dan goed doen.
- Ik weet het wel, maar hou het stemgeheim voor me.

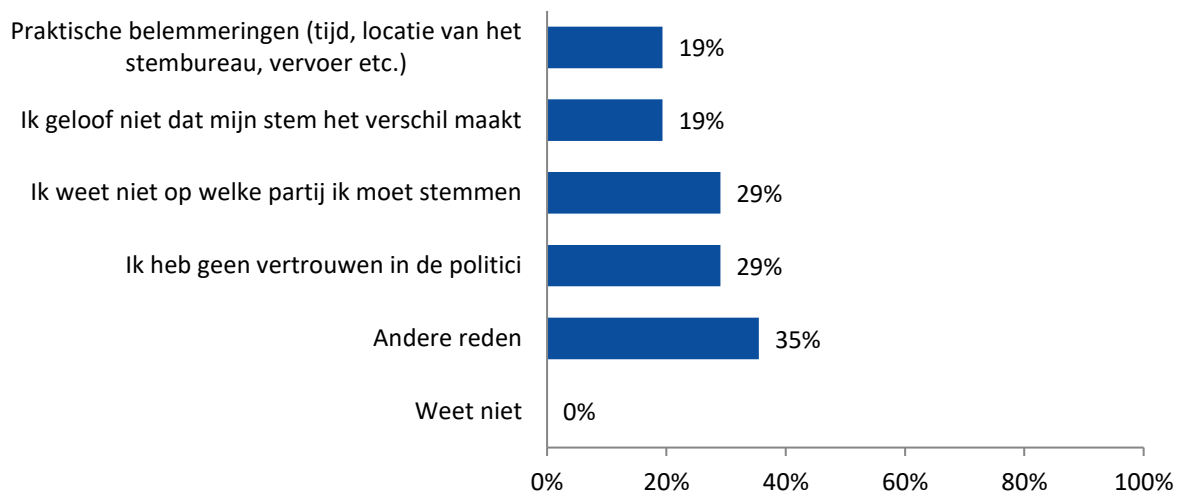
Let op: Laag aantal respondenten.

Onderstaande vraag wordt alleen getoond aan respondenten die vraag 5 met 'Ik twijfel of ik ga stemmen' of 'Ik ga niet stemmen' hebben beantwoord.

5.1 Wat is voor u een reden om (misschien) niet te gaan stemmen?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

(n=31)

Op vraag "5.1 Wat is voor u een reden om (misschien) niet te gaan stemmen?" antwoordt 35% van de respondenten met een andere reden.

Andere reden, namelijk:

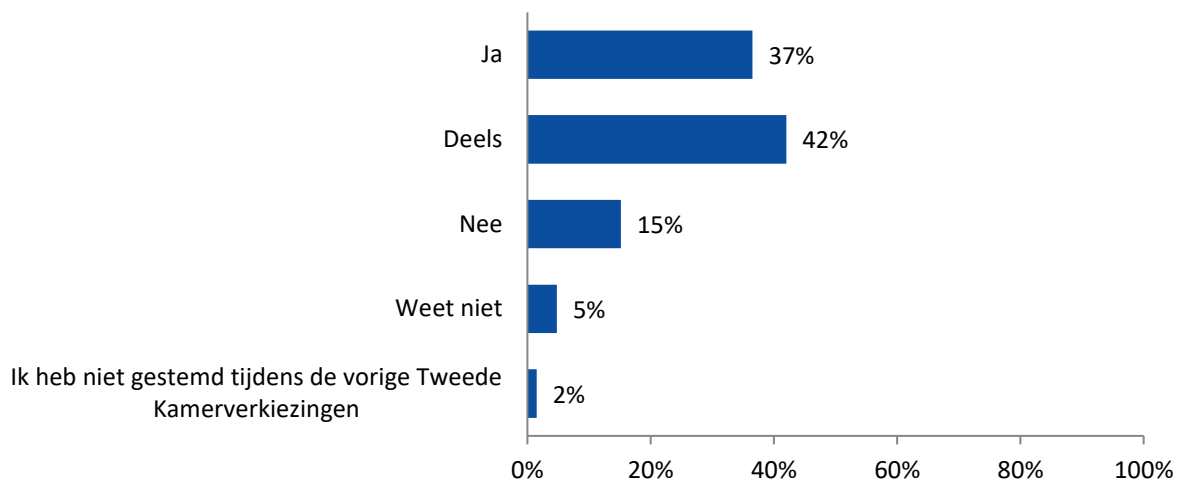
- Angst voor Corona besmetting
- Corona (2x)
- De massale samenkomst die overal verboden wordt behalve bij de verkiezingen
- De politiek is erg wisselend in standpunten die er wel toe doen, teleurgesteld in steun naar vooral zorg toe
- Ik heb e
- Onveiligheid Corona
- Pandemie (2x)
- Pandemie, ben net onder de 70
- Veiligheid van stemmen + plus wachtrij ten tijde van corona

Toelichting

- Zie antwoordt vraag 1

6 Kijkende naar de vorige Tweede Kamerverkiezingen: vindt u dat de partij waarop u heeft gestemd uw stem goed heeft gebruikt?

(n=731)

Op vraag "6 Kijkende naar de vorige Tweede Kamerverkiezingen: vindt u dat de partij waarop u heeft gestemd uw stem goed heeft gebruikt?" antwoordt 42% van de respondenten: "Deels".

Toelichting

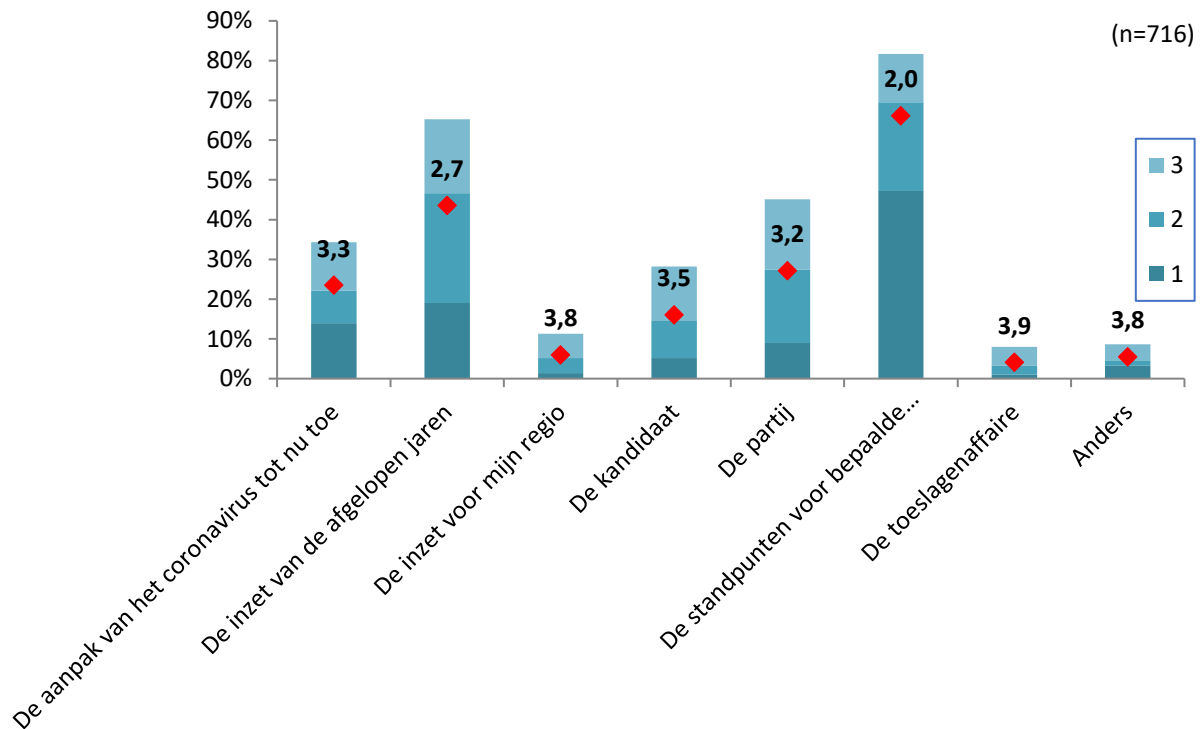
Ja	• Maar te vergeefs omdat de PVV werd buitengesloten.
Deels	• Door de pandemie is mijn partij minder zichtbaar geworden • Doordat meerdere partijen in een regering zitten, blijft het altijd geven en nemen. Geen enkele partij kan zijn hele programma waarmaken. • Met zoveel partijen moet er altijd een compromis gemaakt worden • Moet altijd een compromis zijn. • Politiek is compromissen sluiten • Typisch een partij waar men regelmatig rollebollend over straat ging. • Was het niet met alles eens maar regeren lukt alleen als je samenwerkt.
Nee	• ALLEEN ZAL HET MOEILIK ZIJN OM DE JUISTE PARTIJ TE VINDEN • Er zit notabene vrijheid in de naam.
Wanprestatie door beleid op mensen als Van Dissel te baseren.
Weet niet	• Daar krijgt die de kans niet voor van de VVD
Ik heb niet gestemd tijdens de vorige Tweede Kamerverkiezingen	• De vorige verkiezingen was ik nog geen 18 jaar. • Was toen geen 18 jaar. Heb alleen provincie en waterschap gehad. • Zie antwoordt vraag 1

Sommige mensen stemmen op een partij, terwijl andere eerder voor de kandidaat gaan.

Een leeswijzer voor onderstaande vraag is opgenomen in hoofdstuk 1.2.

4 Wat is voor u het meest van belang bij uw stemkeuze? Geef uw voorkeur aan de hand van een top 3.

(Benoem een top 3 waarbij nummer 1 het onderwerp is dat voor u het meest van belang is. Wanneer u op 'Geen voorkeur' of 'Weet niet' klikt dan wordt uw rangschikking gewist.)

Vraag "7 Wat is voor u het meest van belang bij uw stemkeuze? kan op verschillende manieren worden geanalyseerd, namelijk: op basis van de gemiddelde score, op basis van hoe vaak een antwoord op de eerste plaats wordt gezet en hoe vaak een antwoord in de top drie wordt benoemd.

Als gekeken wordt naar de gemiddelde score, komt de volgende top drie naar voren:

1. De standpunten voor bepaalde onderwerpen (2,0)
2. De inzet van de afgelopen jaren (2,7)
3. De partij (3.2)

Als gekeken wordt naar hoe vaak een antwoord op de eerste plek wordt gezet, komt de volgende top drie naar voren:

1. De standpunten voor bepaalde onderwerpen (47%)
2. De inzet van de afgelopen jaren (19%)
3. De aanpak van het coronavirus tot nu toe (14%)

Als gekeken wordt naar hoe vaak een antwoord genoemd wordt in de top drie, komt de volgende top drie naar voren:

1. De standpunten voor bepaalde onderwerpen (82%)
2. De inzet van de afgelopen jaren (65%)
3. De partij (45%)

Anders, namelijk:

- Aanpak milieuproblematiek
- Aanpak van milieu
- AOW
- Basis overtuigingen en uitgangspunten
- Basis waarop men standpunten inneemt
- Betaalbare woningen voor starters zowel koop als huur en pandjes bazen hard aanpakken als ze onmenselijke prijzen rekenen
- De grote van de partij
- De houding in de toeslagenaffaire is duidelijk een reden om niet op een partij te stemmen. Dus dat moet voor mij ook nog op plaats 3
- De maatschappijvisie/ideologie van een partij
- De onkreukbaarheid van de kandidaten
- De plannen voor de komende jaren
- De toekomst van Nederland
- De visie voor de komende jaren en decennia
- De visie, waar gaan we heen en hoe gaan we daar komen.
- Defensie
- Diverse
- Duurzaamheid (2x)
- Duurzame leefbare omgeving
- Economische visie Nederland
- Eerlijkheid
- Eerlijkheid en oprechtheid vd kandidaat en partij
- Heroverweging of Nederland wel van het gas af moet
- Herstel van Nederland na deze slachtpartij en afscheid van beleid van afgelopen jaren dat duidelijk als wanbeleid naar boven is gekomen.
- Het aanpakken van grote bedrijven die te weinig belasting betalen
- Het moet een vrouw zijn
- Het verheffen van middelen, zoals privatisering, tot doelen.
- Hoe goed de partij hun standpunten verdedigd
- Immigratie
- Kernenergie
- Kijk naar het geheel van de verkiezingsprogramma's
- Klimaat (2x)
- Klimaat en defensie/veiligheid
- Laat de overheid weer ten dienste van de burger opereren
- Landbouwpolitiek van
- Luchtverontreiniging m.n. Hout stookkachels in woonwijk
- Meer aandacht voor maatschappelijk welzijn
- Meest veilige keuze, zoek visie. Is er niet in de politiek tegenwoordig.
- Migratie stoppen
- Migratieproblematiek
- Migratieproblemen en nexit
- Milieu (6x)
- Minder Europa, minder klimaatgekte, minder immigratie
- Moet me nog wat verdiepen in de standpunten.
- Natuur en duurzaamheid.
- Nederlandse cultuur
- Of de partij pro vuurwerktraditie is, zoals de traditie behoort te zijn

- Onderwijs (2x)
- Persoonlijke mening
- Preventie
- Realistisch en evenwichtig
- Samenhangend beleid voor de komende jaren (met + en - in prioriteiten)
- Stop op immigratie en islamiseren van Nederland
- Terugdringen van vuurwerkoverlast
- Toekomstgerichtheid, hele lange termijn visie
- Toekomstvisie
- Toeslagenaffaire en andere problemen hoe deze verdoezeld zijn door de regering.
- Verleden
- Visie op toekomst
- Waarborgen van de democratie en vrijheid
- Weer geen goed kabinet
- Weg met de marktwerking, maatregelen voor milieu en gelijkere kansen
- Woningbouw
- Zolang het maar geen forum, pvv, vvd, d66 of cda is. Haha.
- Zorg steun

Toelichting

- De afgelopen regeringen, heb ik het idee, dat er teveel achter is gehouden en elkaar de hand boven het hoofd is gehouden. En als er dan uitkomt dat er informatie wordt achter gehouden voor de 2e kamer, vind ik dat niet kloppen. Ik denk dat het kabinet transparanter mag worden naar de 2e kamer, niet naar de media
- De foute ook echt staffen en niet alleen met vingertje wijzen.
- Ik ben voorstander van de
- Ik stem primair op een partij waar ik de grondslagen (lange termijn) van deel, daarna komt het programma (korte termijn) pas. En vooral niet op de waan van de dag.

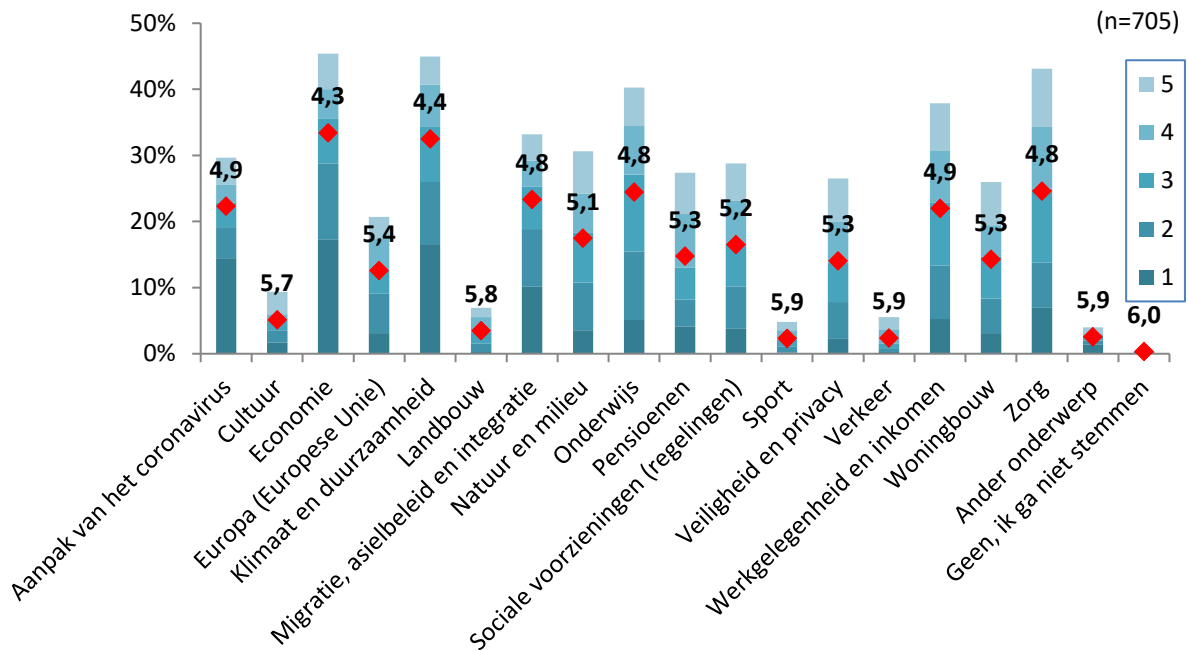
In de aanloop naar de verkiezingen stellen de partijen hun eigen verkiezingsprogramma op. In deze verkiezingsprogramma's staat wat de visie van de partij is per onderwerp en wat de plannen zijn voor de komende jaren.

Een leeswijzer voor onderstaande vraag is opgenomen in hoofdstuk 1.2.

5 Welke onderwerpen zijn voor u het meest van belang bij uw stemkeuze?

Geef uw voorkeur aan de hand van een top 5.

(Benoem een top 5 waarbij nummer 1 het onderwerp is dat voor u het meest van belang is. Wanneer u op 'Geen voorkeur' of 'Weet niet' klikt dan wordt uw rangschikking gewist.)

Bij vraag "8 Welke onderwerpen zijn voor u het meest van belang bij uw stemkeuze? Geef uw voorkeur aan de hand van een top 5." kan op verschillende manieren worden geanalyseerd, namelijk: op basis van de gemiddelde score, op basis van hoe vaak een antwoord op de eerste plaats wordt gezet en hoe vaak een antwoord in de top drie wordt benoemd.

Als gekeken wordt naar de gemiddelde score, komt de volgende top vijf naar voren:

1. Economie (4,3)
2. Klimaat en duurzaamheid (4,4)
3. Migratie, asielbeleid en integratie (4,8)
3. Onderwijs (4,8)
3. Zorg (4,8)

Als gekeken wordt naar hoe vaak een antwoord op de eerste plek wordt gezet, komt de volgende top vijf naar voren:

1. Economie (17%)
1. Klimaat en duurzaamheid (17%)
2. Aanpak van het coronavirus (14%)
3. Migratie, asielbeleid en integratie (10%)
4. Zorg (7%)

Als gekeken wordt naar hoe vaak een antwoord genoemd wordt in de top drie, komt de volgende top vijf naar voren:

1. Klimaat en duurzaamheid (45%)
2. Economie (45%)
3. Onderwijs (40%)
4. Werkgelegenheid en inkomen (38%)
5. Migratie, asielbeleid en integratie (33%)

Ander onderwerp, namelijk:

- Aanpakken van grote bedrijven die te weinig belasting willen betalen
- Abortus / LHBT / euthanasie
- Beleid woningmarkt
- De menselijke maat
- Defensi
- Defensie (3x)
- Dierenwelzijn
- Dierenwelzijn, landelijk en mondiale lobby
- Een visie voor de lange termijn
- Ethisch
- Ethische kwesties
- Ethische standpunten, zoals bescherming van het leven
- Geen vuurwerk verbod
- Immigratie
- IT
- Keuzevrijheid en democratie
- Klimaat (is iets anders dan natuur en milieu)
- Meer sociale huurwoningen en matigen prijzen koopwoningen
- Minder EU
- Ontwikkelingshulp stoppen
- Organisatie vd overheid
- Ouderenbeleid
- Preventie
- Referendum over vertrek uit de EU
- Ruimtelijke ordening
- Terugdringen van vuurwerkoverlast
- Versterken defensie
- Visie
- Woningbouw voor senioren/ouderen

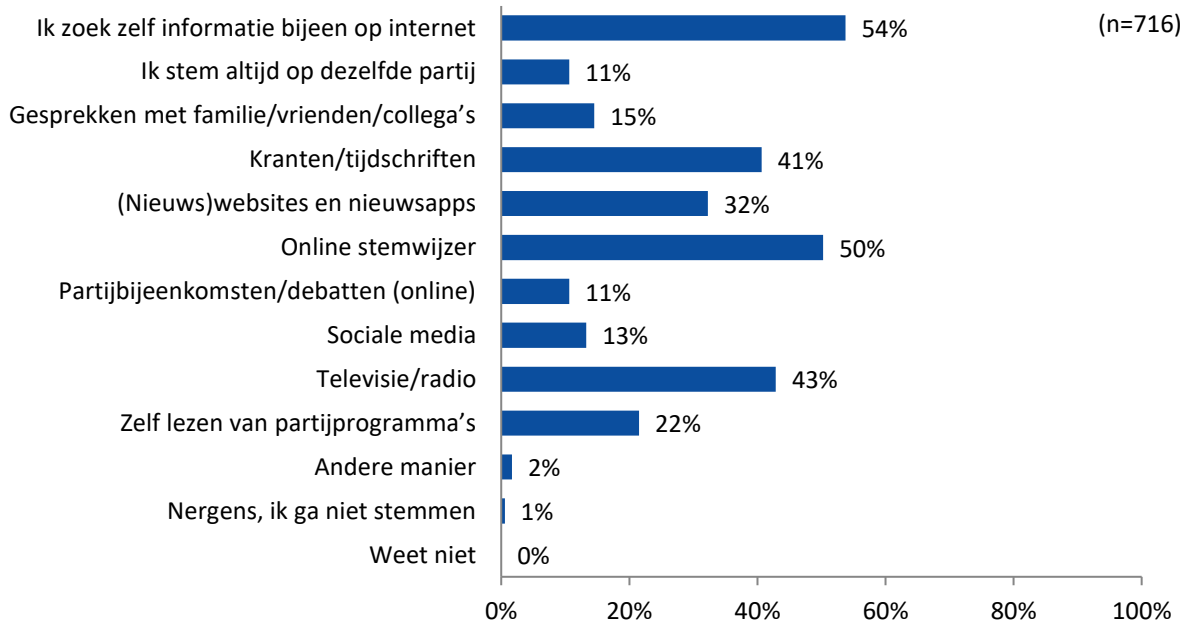
Toelichting

- Bij veiligheid en privacy bedoel ik eigenlijk de kennis van de digitalisering. Dat moet veel beter worden in de tweede kamer. De kennis daar van is schandalig slecht en het is brood nodig dat daar verandering in komt. Echt brood nodig.
- Dit kan je NOOIT in een top 5 zetten. Alles is met elkaar verweven.
- Er is geen partij (behalve 50+) die een duidelijk standpunt inneemt over de pensioenen in de komende jaren (in de aanloop naar het nieuwe stelsel), dat is nu nog steeds een onzekerheid.
- Ik denk dat het onderwijs in Nederland op de schop moet. Ik heb een zoon nu in BO en gaat naar VO. Zelf werk in het MBO. In het BO is er nog veel te winnen. Koppel een paar vakleerkrachten toe voor ICT en andere vakken. Digitaal vaardig zijn veel van onze docenten in Nederland helaas niet. Hiervoor zou best tijd vrijgemaakt moeten worden in het onderwijs. Naast pedagogische vaardigheden ook digitale vaardigheden bijscholen.

De voorbereidingen voor de aankomende Tweede Kamerverkiezingen zijn in volle gang. Op verschillende manieren kunt u zich informeren. Denk hierbij aan kranten, sociale media, partijprogramma's en de online stemwijzer.

9 Waar haalt u informatie vandaan om uw stemkeuze te bepalen? Kies maximaal 3 antwoorden die het meest op u van toepassing zijn.

(Meerdere antwoorden mogelijk)

Op vraag "9 Waar haalt u informatie vandaan om uw stemkeuze te bepalen? Kies maximaal 3 antwoorden die het meest op u van toepassing zijn." antwoordt 54% van de respondenten: "Ik zoek zelf informatie bijeen op internet".

Andere manier, namelijk:

- Alle bovenstaande een beetje
- Alles wat ik gedurende de regeerjaren meemaak
- Gedurende langere tijd volgen van politici: goed verhaal of opportunisme
- Gesprek met Kamerleden
- Historisch beleid en betrouwbaarheid
- Ik heb ook wel eens een partijprogramma gelezen
- Mijn eigen verstand
- Online nieuwsbrief
- Overall
- Van alles een beetje
- Vergelijk meerdere stemwijzers en lees door bij de toelichting
- Wat hebben ze de afgelopen tijd gedaan

Toelichting

- Absoluut geen sociale media die het onderbuikgeborrel vertegenwoordigen
- Zie antwoordt vraag 1

3. TipPijnackerNootdorp

Mensen hebben vaak hun mening klaar. Ze zijn voor of tegen een nieuw idee dat opborrelt in de samenleving. Politici gooien wel eens een balletje op en luisteren wat de reacties zijn. Luisteren ze dan ook echt? Hoe vaak hoor je: ze doen maar, ze luisteren toch niet naar ons?

Telstar Uitgeverij en Toponderzoek willen de betrokkenheid van de inwoners van Pijnacker-Nootdorp vergroten. Via het panel TipPijnackerNootdorp.nl kunnen alle inwoners in de gemeente Pijnacker-Nootdorp hun mening kenbaar maken over onderwerpen die leven in hun samenleving.

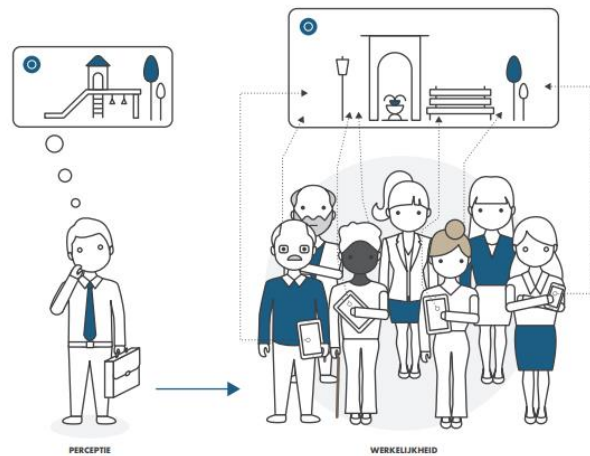
Op www.tippijnackernootdorp.nl kan iedereen een aanmeldingsformulier invullen. Van tijd tot tijd worden deelnemers gevraagd naar hun mening over actuele onderwerpen.

De deelnemers zijn en blijven anoniem en kunnen per onderzoek zelf beslissen of meedoen. Ze zijn niets verplicht. Het invullen van een enquête duurt slechts enkele minuten en de onderwerpen zijn sterk afhankelijk van de actualiteit.

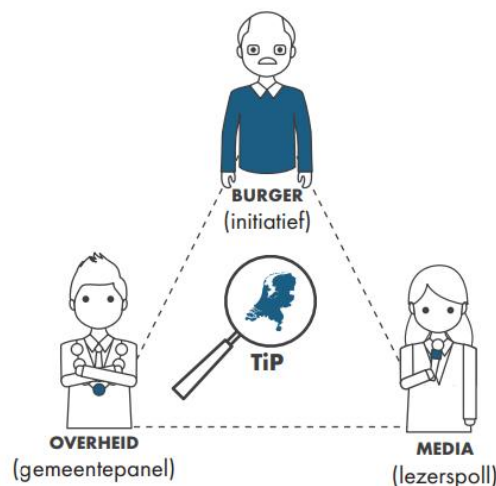
TipPijnacker-Nootdorp.nl is een gemeenschapspanel, opgezet vanuit de gemeenschap. Heeft u vragen over dit initiatief, dan kunt u deze altijd stellen aan enquete@toponderzoek.com. Het is ook mogelijk om zelf onderwerpen aan te dragen voor peilingen.

Lees hier meer over de TIP-methodiek.

TipPijnacker-Nootdorp.nl maakt het gemakkelijk om zonder veel moeite je zegje te doen!

Zie eerdere onderzoeksresultaten, waaronder 'Sociale media en politie in Pijnacker-Nootdorp', 'N470' en 'Randstadrail'.

4. Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsense bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Blijf op de hoogte via de Topletter.

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860100

Toponderzoek is lid van MOA.